

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Filipa Dienstbiera a v právní věci žalobce: **Mgr. R. L., LL.M., MBA**, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 31, Brno, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 6. 2015, č. j. 21692/15/5300-22441-711458, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 28. 8. 2018, č. j. 8 Af 53/2015 - 104,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se p ř i z n á v á** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalovaný dne 10. 6. 2015, rozhodnutím č. j. 21692/15/5300-22441-711458, zamítl odvolání žalobce proti rozhodnutí Finančního úřadu pro hl. m. Prahu ze dne 10. 9. 2014, č. j. 5495077/14/2003-25201-108440, kterým byl žalobce jakožto ručitel vyzván k zaplacení daňového nedoplatku ve výši 38.000 Kč.

[2] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Městského soudu v Praze, který tuto žalobu zamítl.

[3] Žalobce (stěžovatel) brojí proti rozsudku městského soudu kasační stížností. Současně žádá o přiznání odkladného účinku. Stěžovatel uvádí, že městský soud v řízení odkladný účinek přiznal a žádost odůvodňuje zachováním spravedlnosti a závažným procesním pochybením správního orgánu. Dodává, že odkladný účinek státu nezpůsobí žádnou újmu.

[4] Na výzvu soudu ke konkretizaci a doložení svých tvrzení stěžovatel současně se žádostí o osvobození od soudního poplatku uvedl, že průměrná mzda za poslední 3 měsíce činila 26.512 Kč. Z této mzdy stěžovatel hradí pravidelné výdaje ve výši 17.622 Kč, zahrnující výživné placené na dceru, náklady na bydlení a hypotéku a náklady na stravu, hygienické prostředky a oblečení pro sebe a dceru po dobu, kdy je u něj (12-15 dní v měsíci). Usnesením Okresního soudu Plzeň – město ze dne 2. 10. 2018, č. j. 17 C 55/2018 – 64, byl mezi stěžovatelem a společností Raiffeisenbank a. s. schválen smír, kterým se žalobce zavázal zaplatit 66.429,75 Kč

společně s náklady řízení ve výši 15.000 Kč. Stěžovatel uvádí, že částky nákladů budou nyní přesahovat jeho příjmy a pokud mu nebude poskytnuta půjčka od rodičů, kteří nejsou příliš solventní osoby, nebo si nedokáže přivydělat mimo dobu, kdy se stará o dceru, bude muset životní situaci řešit insolvenčí. Pokud by neměl na výživné dcery, musel by s ní přerušit styk. Svá tvrzení o výdajích stěžovatel doložil výpisy z účtu a soudními rozhodnutími.

[5] Stěžovatel těmito skutečnostmi prokazuje důvodnost posečkání se zaplacením 38.000 Kč, a proto žádá o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Domnívá se, že státu nebude na újmu, pokud ještě nějakou dobu s tímto pro něj minimálním příjmem posečká. Poměry stěžovatele se od doby rozhodnutí městského soudu o přiznání odkladného účinku v některých částech nezměnily, v nákladech a dlužích se zhoršily.

[6] Žalovaný s přiznáním odkladného účinku nesouhlasí. Skutečnost, že byl přiznán odkladný účinek žalobě, neznamena, že bude automaticky přiznán i kasační stížnosti. Přiznání odkladného účinku by dle žalovaného mohlo být v rozporu s důležitým veřejným zájmem, a to konkrétně zájmem státu získávat příjmy na financování důležitých celospolečenských výdajů prostřednictvím řádného výběru daní.

II. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[7] Nejvyšší správní soud přistoupil k posouzení návrhu a po zvážení všech důvodů a skutečností přednesených stěžovatelem dospěl k závěru, že jsou naplněny podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 73 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 107 odst. 1 s. ř. s.

[8] Podle § 107 odst. 1 s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek. Soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat; § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. se užije přiměřeně. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[9] Z těchto ustanovení vyplývá, že možnost přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s. podmíněna kumulativním naplněním dvou objektivních podmínek: 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a 2) přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Odkladný účinek má charakter institutu mimořádného, vyhrazeného pro ojedinělé případy; je koncipován jako *dočasná procesní ochrana stěžovatele jako účastníka řízení* před okamžitým výkonem pro něj nepřiznivého soudního, resp. správního rozhodnutí; přiznáním odkladného účinku je prolamována právní moc rozhodnutí (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 8. 2015, č. j. 6 Azs 163/2015 – 38).

[10] V nyní projednávaném případě stěžovatel svou žádost konkretizoval problematickou finanční situací a důsledky, které by pro něj další finanční zátěž spočívající ve vykonatelnosti rozhodnutí žalovaného měla.

[11] Kasační soud proto přistoupil k poměřování újmy, která by mohla stěžovateli vzniknout nepřiznáním odkladného účinku, a újmy, která by mohla vzniknout jiným osobám, pokud by k odložení účinků jinak závazného rozhodnutí došlo. Zásah do práv stěžovatele by byl v případě nepřiznání odkladného účinku podstatný, neboť důsledky spočívající

ve vykonatelnosti rozhodnutí, by negativně a obtížně napravitelně ovlivnily jeho životní situaci. Situace se nadto nedotýká pouze jeho osoby, stěžovatel částečně vyživuje svou nezletilou dceru.

[12] Naproti tomu nelze dovozovat, že by přiznání odkladného účinku mělo způsobit jakoukoliv újmu jiným osobám. V tomto poměrování proto lze dojít k závěru, že by újma hrozící stěžovateli v důsledku nepřiznání odkladného účinku byla nepoměrně větší, než možná újma hrozící jiným osobám v důsledku jeho přiznání. První kritérium přiznání odkladného účinku je proto splněno.

[13] Pokud jde o možný rozpor s důležitým veřejným zájmem, je nutné poměřit újmu stěžovatele se zájmem státu na řádném výběru daní. Pro zamítnutí návrhu přitom nepostačuje pouze existence kolidujícího veřejného zájmu, jak by se mohlo zdát z doslovného výkladu ustanovení § 73 odst. 2 s. ř. s. Toto ustanovení je třeba vykládat ústavně konformním způsobem, a proto je třeba za pomoci testu proporcionality poměřovat intenzitu hrozícího zásahu do základního práva svěřčícího stěžovateli s intenzitou narušení veřejného zájmu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č. j. 5 As 17/2008 – 131, č. 1698/2008 Sb. NSS). Jak již bylo výše uvedeno, újma způsobená stěžovateli nepřiznáním odkladného účinku by mohla být podstatná. Intenzita narušení zmíněného veřejného zájmu by naopak vzhledem k předběžné povaze přiznání odkladného účinku byla nízká nebo maximálně mírná zejména s ohledem na skutečnost, že pro stát se v objemu prostředků, se kterými hospodaří, jedná o nízkou částku. Naopak pro stěžovatele by zatížení i takto relativně nízkou částkou znamenalo podstatnou újmu. Nejvyšší správní soud přihlédl také k tomu, že na základě stěžovatelem tvrzených a doložených skutečností jej na jeho žádost usnesením ze dne 21. 11. 2018, č. j. 1 Afs 332/2018 - 74 osvobodil od povinnosti zaplatit soudní poplatek, neboť dospěl k závěru, že na jeho zaplacení nemá dostatečné prostředky. Není-li stěžovatel schopen zaplatit ani soudní poplatek, je zřejmé, že další dluhové zatížení by mu mohlo způsobit zásadní újmu. Zájem státu nebude narušen do té míry, aby výše uvedené rozhodnutí nesneslo odkladu. Přiznání odkladného účinku by proto nebylo v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Tím je splněna druhá podmínka pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[14] Z těchto důvodů Nejvyšší správní soud stěžovateli vyhověl a jeho kasační stížnosti přiznal odkladný účinek podle § 107 ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s. Do rozhodnutí o kasační stížnosti se tak pozastavují účinky rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 28. 8. 2018, č. j. 8 Af 53/2015 - 104, a rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 6. 2015, č. j. 21692/15/5300-22441-711458.

[15] Soud připomíná, že může usnesení o přiznání odkladného účinku i bez návrhu usnesením zrušit, ukáže-li se v průběhu řízení, že pro přiznání odkladného účinku nebyly důvody, nebo že tyto důvody v mezidobí odpadly (§ 73 odst. 5 ve spojení s § 107 odst. 1 s. ř. s.). Z usnesení o přiznání či nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti rovněž nelze dovozovat jakékoli závěry ohledně toho, jak bude rozhodnuto o samotné kasační stížnosti (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005 - 76, č. 1072/2007 Sb. NSS).

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. listopadu 2018

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu